

OŚR.6162.1.2018

31. GRU. 2018

Starostwo Powiatowe w Tarnowskich Górach

PODSUMOWANIE

STRATEGICZNEJ OCENY ODDZIAŁYWANIA NA
ŚRODOWISKO UPROSZCZONEGO PLANU
URZĄDZENIA LASU
DLA LASÓW NIESTANOWIĄCYCH WŁASNOŚCI
SKARBU PAŃSTWA

na okres od 01.01.2019 do 31.12.2028

Spis treści:

1. Wstęp	3
2. Podstawy prawne	4
3. Ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko	5
4. Udział Społeczeństwa	17
5. Opinie właściwych organów	18
6. Wyniki postępowania dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeśli zostały przeprowadzone	19
7. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu	19

1. Wstęp

Projekt Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa położonych na terenie powiatu tarnogórskiego w obrębach ewidencyjnych: Ożarówice, Zendek, Pniowiec, Boniowice, Kamieniec, Ptakowice, Wilkowice, Miasteczko Śląskie, Zielona, Kalety, Potępa, Tworóg, Wojska, Koty, Mikołeska, Boruszowice, Brynek, Nowa Wieś Tworoska wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, został sporządzony na podstawie umowy z dn. 12.03.2018, zawartej pomiędzy:

firmą Krameko Sp. z o.o. z siedzibą przy ul. Mazowieckiej 108 w Krakowie,

a Starostwem Powiatowym w Tarnowskich Górach z siedzibą przy ul. Karłuszowiec 5 w Tarnowskich Górach.

Projekt Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko został wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami.

W trakcie prac nad projektem Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu, właściwe organy opiniujące: Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Państwowy Wojewódzki Inspektor Sanitarny w Katowicach stwierdziły konieczność przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko dla przedmiotowych uproszczonych planów urządzenia lasów, uzgadniając jednocześnie stopień i zakres szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko w/w projektu planu.

Po sporządzeniu niezbędnej dokumentacji firma Krameko wystąpiła o zaopiniowanie projektów Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko do właściwych organów opiniujących. Zarówno RDOŚ jak i PWIS zaopiniowały pozytywnie przedłożone projekty Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów.

W/w projekty złożono we właściwych miejscowo Nadleśnictwach, w celu zaopiniowania.

Opinie 5 Nadleśniczych Nadleśnictw:

Koszęcin z dnia 05.11.2018 r.

Zawadzkie z dnia 02.11.2018 r.

Siewierz z dnia 05.11.2018 r.

Świerklaniec z dnia 05.11.2018 r.

oraz Brynek opinia pozytywna odebrano dokumentację dnia 04.10.2018 r.

Uzgodniono także projekty Uproszczonych Planów Urządzenia Lasu z Komendantem Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach otrzymując uzgodnienie z dnia 30.11.2018 r.

Projekty Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa poddano procedurze konsultacji społecznych.

Po rozparzeniu wniosków i zastrzeżeń właścicieli gruntów (złożono jeden wniosek, który został decyzją, w całości uwzględniony przez Starostę Tarnogórskiego w uproszczonym planie urządzenia lasu), złożonych w trakcie wyłożenia Uproszczonych Planów Urządzenia Lasu w poszczególnych gminach znajdujących się na terenie powiatu tarnogórskiego na okres 60 dni oraz uzyskaniu opinii właściwych Nadleśnictw, Starosta Tarnogórski zatwierdził przedmiotowe Uprozczone Plany Urządzenia Lasu.

Projekty Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów wraz z prognozą oddziaływania na środowisko dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa poddano procedurze konsultacji społecznych.

2. Podstawy prawne

Podstawę prawną do przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko stanowią:

- Dyrektywa 2001/42/EC Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 27 czerwca 2001r. w sprawie oceny oddziaływania pewnych planów i programów na środowisko,
- Ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. 2018, poz. 2081) (tzw. Ustawa OOS).

W myśl art. 3 ust. 1 pkt. 14 Ustawy OOS, strategiczna ocena oddziaływania na środowisko to postępowanie w sprawie oceny oddziaływania na środowisko skutków realizacji polityki, strategii, planu lub programu, obejmującego w szczególności: uzgodnienie stopnia szczegółowości informacji zawartych w prognozie oddziaływania na środowisko, sporządzenie prognozy oddziaływania na środowisko, uzyskanie wymaganych ustawą opinii, zapewnienie możliwości udziału społeczeństwa w postępowaniu.

Wykonanie Prognozy oddziaływania Uprozczonego Planu Urządzenia Lasu na środowisko wynika bezpośrednio z art. 46 Ustawy OOS. Przeczytać tam można m.in., że: „Przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko wymagają projekty: (...) planów lub programów w dziedzinie (...) leśnictwa (...), wyznaczających ramy dla późniejszych realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko” oraz „(...) plany (...), których realizacja może spowodować znaczące oddziaływanie na obszar Natura 2000 jeżeli nie są one bezpośrednio związane z ochroną obszaru Natura 2000 lub nie wynikają z tej ochrony.”

Prognoza, jako jeden z elementów strategicznej oceny oddziaływania stanowi analizę potencjalnego wpływu zapisów projektowanego planu na elementy środowiska naturalnego, w szczególności na stan zachowania gatunków grzybów, roślin i zwierząt objętych ochroną prawną oraz na stan zachowania siedlisk przyrodniczych wymienionych jako cenne z punktu widzenia Unii Europejskiej i wymienione w załącznikach Dyrektywy Rady 2009/147/WE oraz Dyrektywy 92/43/EWG. Ponadto, Prognoza dąży także do ustalenia, czy zapisy projektowanego Uprozczonego Planu Urządzenia Lasu mogą naruszać w jakikolwiek sposób wymogi Dyrektywy Rady 2004/35/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 21 kwietnia 2004r. w sprawie odpowiedzialności za środowisko w odniesieniu do zapobiegania i zaradzania szkodom wyrządzanym środowisku naturalnemu. Konieczność sporządzenia ocenianego w Prognozie projektu Uprozczonego Planu Urządzenia Lasu wynika z Ustawy o lasach z dnia 28 września 1991 r.

3. Ustalenia zawarte w Prognozie oddziaływania na środowisko

Opracowaniem Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa, objęte zostały grunty leśne, zlokalizowane na terenie obrębów ewidencyjnych: Ożarówce, Zendek, Pniowiec, Boniowice, Kamieniec, Ptakowice, Wilkowice, Miasteczko Śląskie, Zielona, Kalety, Potępa, Tworóg, Wojska, Koty, Mikołeska, Boruszowice, Brynek, Nowa Wieś Tworowska w powiecie tarnogórskim, województwie śląskim. Nadzór nad gospodarką leśną na terenie objętym opracowaniem sprawuje Nadleśniczy Nadleśnictwa Świerklaniec, Koszęcin oraz Starosta Tarnogórski. Powierzchnia gruntów objętych planowaniem gospodarczym wynosi łącznie **973,69 ha**.

Lasy objęte opracowaniem położone są według Regionalizacji przyrodniczo-leśnej Polski (Zielony R., Kliczkowska A., 2012) w:

- V Krainie Śląskiej:
 - Mezuregionie Lublinieckim (V.20),
 - Mezuregionie Gogolińsko – Strzeleckim (V.21),
- VI Krainie Małopolskiej
 - Mezuregionie Górnośląskim (VI.16).

Według podziału fizyczno-geograficznego Polski (Kondracki, 2018) obszar objęty opracowaniem położony jest w zasięgu następujących jednostek:

Megaregion – Pozaalpejska Europa Środkowa (3)
Prowincja – Niż Środkowoeuropejski (31)
Podprowincja – Niziny Środkowopolskie (318)
Makroregion – Nizina Śląska (318.5)
Mezuregion - Równina Opolska (318.57)
Prowincja – Wyżyny Polskie (34)
Podprowincja – Wyżyna Śląsko-Krakowska (341)
Makroregion – Garb Tarnogórski (341.1)
Mezuregion - Garb Tarnogórski (341.12)
Makroregion – Wyżyna Woźnicko-Wieluńska (341.2)
Mezuregion - Obniżenie Górnej Małej Panwi (341.28)

Według Regionalizacji geobotanicznej (Matuszkiewicz, 2008) opisywane grunty położone są w zasięgu następujących jednostek podziału geobotanicznego:

Prowincji – Środkowoeuropejskiej
Podprowincji – Środkowoeuropejskiej właściwej
Działu – Brandenbursko - Wielkopolskiej (B)
Krainy – Dolnośląskiej (B.5)
Okręgu – Borów Stobrawskich, Turawskich i Niemodlińskich (B.5.3)
Podokręgu – Miotkowskiego (B.5.3.f)
Tworoskiego (B.5.3.g)
Pludrowskiego (B.5.3.h)
Działu – Dział Wyżyn Południowopolskich (C)
Krainy – Górnośląskiej (C.3)
Okręgu – Górnośląskiego Właściwego (C.3.1)
Podokręgu – Zabrzeńsko-Tarnogórskiego (C.3.1.a)
Siewierskiego (C.3.1.b)
Będzińskiego (C.3.1.e).

Przy sporządzaniu prognozy wykorzystano dane zamieszczone w projekcie u.p.u.l., a w szczególności w opisach taksacyjnych, bazach danych i na warstwach numerycznych. Dane o występowaniu siedlisk przyrodniczych oraz stanowisk przedmiotów ochrony obszarów chronionych pochodzą z Planu Zadań Ochronnych PLH240003 Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie. Ocenę wyników analiz oparto

w znacznym stopniu na wiedzy eksperckiej oraz informacjach zawartych w stosownych publikacjach naukowych, głównie w przewodnikach metodycznych.

W najbliższym sąsiedztwie wspomnianego terenu znajdują się:

- otulina rezerwatu przyrody „Segiet”,
- obszar Natura 2000:
 - PLH160008 Dolina Małej Panwi
 - PLH240035 Bagno Boruch Koło Pyrzowic
- Obszary Chronionego Krajobrazu:
 - Lasy Stobrawsko-Turowskie,
- użytki ekologiczne:
 - Torfowisko w Kotach
 - Staw „Potępa”.

W ramach oddziaływania u.p.u.l. na środowisko, zgodnie z przedstawionym przez RDOŚ zakresem szczegółowości niniejszego opracowania, główny nacisk położono na analizę wpływu zapisów projektu planu na siedliska przyrodnicze i gatunki występujące w obszarach Natura 2000.

Do analizy konsekwencji braku realizacji zaplanowanych zadań gospodarczych w u.p.u.l. wykorzystano powierzchnię tabelę klas wieku wg gatunków panujących wg stanu na 01.01.2019 roku oraz prognozowanego stanu na 31.12.2028 roku. Przedstawiony w tabeli prognozowany stan zasobów leśnych na koniec obowiązywania planów zakłada, iż wszystkie zaplanowane zadania gospodarcze zostaną wykonane.

Do potencjalnych konsekwencji braku realizacji założeń uproszczonego planu urządzenia lasu należy zaliczyć m.in. utratę kontroli nad stanem sanitarnym i zdrowotnym lasu wskutek zaniechania planowych zabiegów gospodarczych. Należy zwrócić uwagę na fakt, iż lasy objęte opracowaniem to przede wszystkim drzewostany III i IV klas wieku, dla których istotną kwestią jest utrzymanie odpowiedniego stanu sanitarnego i zdrowotnego poprzez wykonanie trzebieży. Trzebieże przyczyniają się, oprócz utrzymania drzewostanów w dobrym stanie sanitarnym, do zwiększenia różnorodności biologicznej poprzez dążenie do składu gatunkowego drzewostanu zgodnego z siedliskiem.

Istotną konsekwencją wynikającą z braku realizacji założeń planu jest zagrożenie dla trwałości lasu oraz jego korzystnego wpływu na klimat, glebę i pozostałe elementy środowiska wynikające ze zbyt dużego, niekontrolowanego pozyskania drewna nie popartego szacunkami inwentaryzacyjnymi zapasu i spodziewanego przyrostu. Stwierdzić należy, iż wykonanie zabiegów gospodarczych zaplanowanych w uproszczonych planach urządzenia lasu jest gwarancją trwałości lasów na gruntach objętych opracowaniem. Wyraża się to m.in. w przechodzeniu drzewostanów do kolejnych klas wieku, pojawianiem się klasy odnowienia oraz zmniejszeniem powierzchni halizn i płazowin (zalesienie gruntów). Uproszczony plan reguluje pozyskanie drewna oraz odnowienie powierzchni leśnej. Tym samym gwarantuje ciągłość trwania lasu oraz naturalne następowanie po sobie drzewostanów, nie dopuszczając tym samym do zbytniego zestarzenia się drzewostanów, które mogłyby doprowadzić do ich rozpadu.

Konsekwencją braku realizacji założeń planu jest także spadek bioróżnorodności, a tym samym stabilności lasu poprzez zaniechanie zabiegów pielęgnacyjnych i pozyskania drewna. Ze względu na panujące na terenie gmin objętych opracowaniem siedlisk borowych – głównie BMśw i Bśw, dominującą zaprojektowaną rębnią jest rębnia lb -zupełna częściowa, na powierzchni około 90 ha. Duży udział mają także rębnie złożone: rębnia częściowa (Rb II), gniazdowa zupełna (Rb IIIa) oraz stopniowa (Rb IV). Ochronie bioróżnorodności sprzyja zaprojektowany sposób postępowania hodowlanego, otóż zaplanowano wszystkie rębnie od I do IV co oznacza, że w ich wyniku struktura gatunkowa, wiekowa i przestrzenna drzewostanów zostanie urozmaicona. W trakcie realizacji rębni I i II proponuje się pozostawianie biogrup starodrzewi do naturalnego rozpadu, zwiększając tym samym sukcesywnie zapas martwego drewna. W zaprojektowanych w u.p.u.l. rębniach złożonych proponuje

się pozyskanie rzędu 30% - 70% masy z drzewostanu, a następnie odnowienie tej powierzchni młodym pokoleniem, co doprowadzi do powstania drzewostanu wielogatunkowego i wielogeneracyjnego. Rębnie złożone są rębniami ze średnim lub długim okresem odnowienia i ich wykonanie spowoduje powstanie drzewostanu zróżnicowanego wiekowo i gatunkowo. Zaplanowane w obecnym u.p.u.l. działania gospodarcze związane z wykonaniem zaprojektowanej rębni powinny być kontynuowane w następnym 10-cio leciu, co powinno skutkować powstaniem młodka złożonego z pozostawieniem biogrup starodrzewi pozostawionych do naturalnego rozpadu, zwiększając tym samym sukcesywnie zapas martwego drewna, a ponadto kępy te będą stanowiły rezerwuariusz puli genetycznych oraz lokalne centra bioróżnorodności.

Podsumowując, tylko wykonanie zaplanowanych zadań gospodarczych jest gwarancją zachowania trwałości lasu oraz jego utrzymania w odpowiednim stanie zdrowotnym, sanitarnym i jakościowym.

Przewidywane oddziaływanie zabiegów planowanych w projekcie u.p.u.l. na formy ochrony przyrody

Obszar PLH240003 Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie znajduje się w zasięgu gruntów objętych u.p.u.l. na powierzchni 12,64 ha, co stanowi 0,36% powierzchni obszaru Natura 2000.

Tabela Struktura wiekowa i gatunkowa drzewostanów w obszarze Natura 2000 PLH240003 Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie (wg gatunków i wieków rzeczywistych)

Gat. pan.	Grunty leśne niezalesione	Drzewostany w klasach i podklasach wieku													Razem grunty			Procent
		I		II		III		IV		V		VI	VII	VIII	zalesione	zales. i nie		
		1-10	11-20	21-30	31-40	41-50	51-60	61-70	71-80	81-90	91-100	101-120	121-140	140 i wyz.				
So	0,17														0,72	0,89	5,30	
Św									0,20						0,20	0,20	1,18	
Db	1,01					0,23	1,72	3,58	2,67	1,66					9,86	10,87	64,75	
Brz						0,57	2,62								3,19	3,19	19,00	
Ol									0,16						0,16	0,16	0,95	
Tp							0,64								0,64	0,64	3,82	
Lp										0,84					0,84	0,84	5,00	
Razem	1,18					0,79	4,99	3,58	3,03	2,50		0,72			15,61	16,79	100,00	
Procent	7,03					4,73	29,71	21,33	18,02	14,88		4,31			92,97	100,00	100,00	

Analizując powyższą tabelę należy stwierdzić, że w obszarze Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie na gruntach w zasięgu gmin objętych opracowaniem uproszczonych planów urządzenia lasu (gmina Tarnowskie Góry, Radzionków, Zbrosławice) drzewostany tworzone są przede wszystkim przez dęba (64,75%). Znaczny udział powierzchniowy stanowią również drzewostany brzozy - 19 %. Drzewostany tworzone przez pozostałe gatunki stanowią niewielki procent powierzchni (do 6%). Z powyższej tabeli wynika także, iż na terenie gminy Tarnowskie Góry w zasięgu obszaru Natura 2000 występują głównie drzewostany III i IV klasy wieku. W odniesieniu do pojedynczych podklas wieku najliczniej reprezentowana jest IIIb klasa wieku – na powierzchni 4,99 ha. W obrębie gruntów powiatu tarnogórskiego w zasięgu obszaru Natura 2000 występują drzewostany sosnowe w VI klasie wieku.

Analizując obecną strukturę wiekową drzewostanów oraz zaplanowane na lata 2019-2028 zabiegi gospodarcze należy przypuszczać, iż nie nastąpią w niej istotne zmiany. Zaplanowano użytkowanie rębne na łącznej powierzchni 2,89 ha. Są to głównie rębnie częściowe (Rb II) – na powierzchni 2,74ha. Rębnię zupełną (Rb Ib) zaplanowano na jednej działce na powierzchni 0,15 ha. Dla gruntów użytkowanych rębnią zupełną (Rb I) proponuje się pozostawiać biogrupy starodrzewi (5 % powierzchni zrębu) do naturalnego rozpadu, zwiększając tym samym sukcesywnie zapas martwego drewna. Zaplanowane zabiegi w dłuższej perspektywie czasu powinny przyczynić się do wzbogacenia składów gatunkowych drzewostanów, a w konsekwencji do polepszenia stanu zachowania drzewostanów. Z zabiegami rębnymi bezpośrednio związane są zadania powiązane z inicjowaniem odnowienia, które będą prowadzone na powierzchni 2,89 ha. W obszarze PLH240003 Podziemia

Tarnogórsko - Bytomskie dominują zabiegi pielęgnacyjne, przede wszystkim trzeba je późne oraz w mniejszym stopniu czyszczenia wczesne. W projekcie u.p.u.l. na omawianym obszarze nie zaplanowano wylesień ani zalesień terenów nieleśnych.

Przy realizacji wskazanych zdań gospodarczych zaleca się elastyczne podejście do zapisów w uproszczonych planach urządzenia lasu, dostosowując wykonanie do lokalnych warunków i potrzeb lasu wynikających ze zdarzeń losowych bądź z uwarunkowań mikrosiedliskowych.

Zasadniczym celem ochrony jest zachowanie różnorodności biologicznej tego terenu, głównie poprzez ochronę siedlisk przyrodniczych oraz gatunków zwierząt.

Zagrożenia dla przedmiotów ochrony obszaru Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie określone w Zarządzeniu Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 24 kwietnia 2014 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2014 r. poz. 2576), wraz z ich zmianą Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach z dnia 18 maja 2015 roku w sprawie ustanowienia planu zadań ochronnych (Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 2015 r. poz. 2844) przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela Zagrożenia istniejące oraz potencjalne dla przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 wg Planu Zadań Ochronnych

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
9130 Żyzne buczyny (<i>Dentario glandulosae-Fagenion</i> , <i>Galio odorati-Fagenion</i>)	Istniejące	
	1. Obec gatunki inwazyjne (10) 2. Inne rodzaje praktyk leśnych, niewymienione powyżej (B07) 3. Przerzedzenie warstwy drzew (B02.06)	1. Obecny jaśminowiec <i>Philadelphus sp.</i> , jednak w niewielkiej ilości. 2. Drzewa obce ekologicznie powodują niekorzystne zmiany chemizmu gleby (opad igieł). 3. Prześwietlenie powoduje nadmierny rozrost podszytu i gatunków ekspansywnych
	Potencjalne	
	1. Wydeptywanie, nadmierne użytkowanie (G05.01) 2. Tereny zurbanizowane, tereny zamieszkane (E01)	1. Przypadkowe mechaniczne zniszczenia związane z ewentualnym zbaczaniem turystów z wytyczonych szlaków. 2. W pobliżu płatu siedliska teren przeznaczono na cele budownictwa jednorodzinnego; co może się wiązać z większą penetracją siedliska; ekspansją niepożądanych gatunków i zaśmiecieniem.
6130 Murawy galmanowe (<i>Violetalia calaminariae</i>)	Istniejące	
	1. Inna ingerencja i zakłócenia powodowane przez działalność człowieka 2. pozbywanie się odpadów z gospodarstw domowych/obiektów rekreacyjnych 3. inne odpady 4. ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe 5. usprawniony dostęp do obszaru 6. pojazdy zmotoryzowane 7. erozja 8. ewolucja biocenotyczna, sukcesja	1. Palenie ognisk powoduje miejscowo całkowite zniszczenie murawy 2. śmieci ograniczają wzrost roślin i zmieniają chemizm gleby 3. odpady pozostawione przez osoby odwiedzające - ograniczają wzrost roślin i zmieniają chemizm gleby 4. duża ilość wydeptanych ścieżek wykorzystywanych przez pieszych i rowerzystów, co ogranicza powierzchnię siedliskach 5. Na szczycie zorganizowany punkt widokowy, do którego prowadzi jedna główna szeroka i kilka mniejszych dzikich ścieżek 6. ruch pojazdów typu quad i motocykle crossowe prowadzące do niszczenia płatów murawy i wzmagające erozję stoków 7. strome stoki rozmywane są na skutek intensywnej erozji 8. intensywne zarastanie drzewami i krzewami czego skutkiem jest ustępowanie muraw
	Potencjalne	
	1. zakwaszenie (naturalne)	1. opadające igły sosen mogą zakwaszać glebę, co pogarsza warunki dla roślin typowych dla siedliska

Przedmiot ochrony Natura 2000	Zagrożenie	Opis zagrożenia
1324 Nocek duży (<i>Myotis myotis</i>)	Istniejące	
	1. Niewłaściwie realizowane działania ochronne lub ich brak (G05.07) 2. Erozja (K01.01) 3. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna (G.02) 4. Pojazdy zmotoryzowane (G01.03)	1. Nieodpowiednie zabezpieczenie otworu prowadzącego do podziemi - nieodpowiednio zbudowana krata w Blachówce Zachodniej. Brak zabezpieczenia otworów prowadzących do podziemi – za głównym wejściem Bramy Gwarków do podziemi znajduje się miejsce wlotu niezabezpieczone kratą. 2. Zasypywanie otworów wlotowych - w wyniku erozji, dolomit osypuje się zasypując miejsce wlotu w kamieniołomie Bobrowniki oraz przy szybie za głównym wejściem przy Bramie Gwarków. 3. Światło i hałas generowane przez imprezy masowe odbywające się w rejonie Sportowej Doliny powodują płoszenie nietoperzy. Szczególnie negatywny wpływ wywołują w okresie rojenia. Podobny efekt wywołuje podjeżdżanie pojazdami silnikowymi (motocykle, quady itp.) w pobliżu wlotu do podziemi Blachówka. 4. Ruch motocyklowy w rejonie wlotu do sztolni na stanowisku Blachówka Zachodnia i w Kamieniołomie Bobrowniki powoduje płoszenie i wybudzanie nietoperzy oraz osypywanie się materiału skalnego.
	Potencjalne	
	1. Speleologia (G01.04.02) 2. Zabudowa rozproszona (E01.03) 3. Erozja (K01.01) 4. Ścieżki, szlaki piesze, szlaki rowerowe (D01.01) 5. Odpadki i odpady stałe (H05.01) 6. Zatopienie (K01.04) 7. Infrastruktura sportowa i rekreacyjna (G.02)	1. Eksploracja podziemi w okresie zimowym i swarmingu (rojenia) niepokoi hibernujące nietoperze. 2. Próba zabudowy najbliższego obszaru najważniejszego wlotu do podziemi – Blachówka Zachodnia oraz projekty budowy osiedli na niestabilnym podłożu w pobliżu rezerwatu Segiet oraz wlotu do sztolni Blachówka grożą zawaleniem się otworów wlotowych i korytarzy podziemnych stanowiących siedliska nietoperzy, co może doprowadzić do ich utraty. 3. Tworzenie się osuwisk może utrudniać dostęp do miejsc hibernacji w rejonie wlotu Blachówka Zachodnia. 4. Wytaczanie szlaków i ścieżek może sprzyjać osypywaniu się dolomitu w rejonie wlotów w Blachówce Zachodniej i w kamieniołomie Bobrowniki 5. Nielegalne składowanie w rejonie kamieniołomu Bobrowniki różnego typu odpadów może mieć negatywny wpływ na siedliska żerowe. 6. Spiętrzanie się mas wody w chodnikach odwadniających, podtapianie komór, odcinanie fragmentów systemu. Spiętrzanie się wody między sztolnią Blachówka i Bramą Gwarków może prowadzić do braku możliwości swobodnego przemieszczania się nietoperzy między otworami wlotowymi. 7. Podjeżdżanie pojazdami silnikowymi (motocykle, quady itp.) w pobliżu wlotu do podziemi w kamieniołomie Bobrowniki generujące hałas może powodować płoszenie nietoperzy w okresie rojenia. Wykorzystywanie miejsca wlotu w kamieniołomie Bobrowniki jako terenu do uprawiania sportów motorowych.

Siedliska przyrodnicze będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 PLH240003 Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie występujące na lub w bezpośrednim sąsiedztwie gruntów objętych u.p.u.l.

9130 Żyzne buczyny (*Dentario glandulosae-Fagenion*, *Galio odorati-Fagenion*)

Działania ochronne zaprojektowane w ramach Planu Zadań Ochronnych niwelujące wyżej wymienione zagrożenia dla siedliska przyrodniczego 9130 żyzne buczyny obejmują przede wszystkim usunięcie gatunków drzew obcych ekologicznie (świerk pospolity, sosna zwyczajna, modrzew europejski), stopniową przebudowę drzewostanu zmierzającą do uzyskania składu gatunkowego dostosowanego do siedliska oraz usunięcie krzaku jaśminowca. Oprócz działań ochrony czynnej zaplanowano także działania dotyczące monitoringu stanu przedmiotów ochrony oraz

monitoringu realizacji działań ochronnych. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację działań ochronnych wskazano Nadleśnictwo Brynek (działania zaplanowano na gruntach Nadleśnictwa), nadzorującym wykonanie jest RDOŚ w Katowicach.

Na podstawie danych pozyskanych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach stwierdzono iż na gruntach objętych opracowaniem oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000.

Nie przewiduje się zatem możliwego wpływu zaplanowanych zabiegów gospodarczych zaprojektowanych dla gruntów objętych opracowaniem projektów uproszczonych planów urządzenia lasu na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

6130 Murawy galmanowe (*Violetalia calaminariae*)

Działania ochronne zaprojektowane w ramach Planu Zadań Ochronnych niwelujące wyżej wymienione zagrożenia dla siedliska przyrodniczego 6130 murawy galmanowe obejmują przede wszystkim usuwanie sosen (usunięcie wszystkich lub prawie wszystkich sosen zarastających murawę, wraz z gałęziami i zebraniem igieł), zagrodzenie części ścieżek oraz przeprowadzeniem wypasu lub koszenia murawy. Podmiotem odpowiedzialnym za realizację działań ochronnych jest RDOŚ w Katowicach.

Na podstawie danych pozyskanych z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach stwierdzono iż na gruntach objętych opracowaniem oraz w ich bezpośrednim sąsiedztwie nie stwierdzono siedlisk przyrodniczych będących przedmiotem ochrony w obszarze Natura 2000.

Nie przewiduje się zatem możliwego wpływu zaplanowanych zabiegów gospodarczych zaprojektowanych dla gruntów objętych opracowaniem projektów uproszczonych planów urządzenia lasu na przedmioty ochrony obszaru Natura 2000.

Zwierzęta będące przedmiotami ochrony w obszarze Natura 2000 PLH240003 Podziemia Tarnogórsko – Bytomskie występujące w zasięgu oraz bliskim sąsiedztwie gruntów objętych u.p.u.l.

Obszar Podziemia Tarnogórsko-Bytomskie PLH240003 został wyznaczony przede wszystkim dla ochrony nietoperzy. Głównym miejscem żerowiskowym dla nocka dużego jest Park w Reptach i Dolina Dramy będący Zespołem Przyrodniczo – Krajobrazowym oraz Rezerwat Segiet wraz z przyległymi drzewostanami. Działania ochronne dotyczące przedmiotu ochrony obszaru - nocka dużego (*Myotis myotis*) obejmują przede wszystkim zadania z zakresu zabezpieczenia schronień zimowych tego gatunku. Obejmują one m.in. wymianę kraty sztolni Blachówka Zachodnia, coroczną kontrolę drożności szybu/ wlotu, stanu technicznego, stanu zabezpieczeń i konserwacji zamknięcia i kraty w Kamieniołomie Bobrowniki, szybu przy Bramie Gwarków, wlotów do sztolni Blachówka Zachodnia i „Boże Wspomagaj”. Również w przypadku nocka dużego zaplanowano monitoring obejmujący głównie kontrolę stanu populacji oraz kontrolę stanu zachowania korytarzy.

Na gruntach podlegających opracowaniu u.p.u.l. leżących w zasięgu obszaru PLH240003 Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie, na podstawie dostępnych danych (udostępnionych przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska w Katowicach), nie stwierdzono występowania gatunków będących przedmiotami ochrony w obszarze. W bezpośrednim ich sąsiedztwie zinwentaryzowano 2 stanowiska nocka dużego (*Myotis myotis*) chronionego w ramach obszaru Natura 2000.

Obszarze Natura 2000 PLH160008 Dolina Małej Panwi

W bliskim sąsiedztwie gruntów obrębu ewidencyjnego Krupski Młyn, w gminie Krupski Młyn, objętych uproszczonym planem urządzenia lasu znajduje się specjalny obszar ochrony siedlisk Dolina Małej Panwi PLH160008. Grunty objęte opracowaniem oddalone są od granic obszaru Natura 2000 o około 2 km.

Ze względu na miejscowe oddziaływanie zaprojektowanych w planach u.p.u.l. zabiegów gospodarczych nie przewiduje się wpływu realizacji tych zabiegów na przedmioty ochrony obszaru Dolina Małej Panwi.

Oddziaływanie zabiegów na Zespół Przyrodniczo - Krajobrazowy „Park w Reptach i dolina rzeki Dramy”

W zasięgu gruntów objętych opracowaniem znajduje się Zespół Przyrodniczo – Krajobrazowy „Park w Reptach i dolina rzeki Dramy”. Zakazy obowiązujące na terenie Parku określa Rozporządzenie Nr 46/02 Wojewody Śląskiego z dnia 11 lipca 2002 r. (Dz. Urz. z 2002 r. Nr 53, poz. 1730). Po przeanalizowaniu zakazów określonych w ww. Rozporządzeniu stwierdzić należy, że zadania zaprojektowane w u.p.u.l. nie przyczyniają się do powstawania jakichkolwiek zagrożeń oraz nie łamią zakazów obowiązujących na terenie ZPK.

Tabela Struktura zabiegów gospodarczych planowanych do realizacji w u.p.u.l. w latach 2019-2028 w granicach Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego „Park w Reptach i dolina rzeki Dramy”

Lp.	Rodzaj zabiegu	Powierzchnia [ha]	Powierzchnia [%]*
1	Odnowienia	3,77	29,3
2	Pielęgnacja	10,05	78
3	Rębnia I	0,15	1,2
	Rębnia II	2,74	21,3
Powierzchnia		12,88	
ZPK „Park w Reptach i dolina rzeki Dramy” w granicach objętych u.p.u.l.			

**Udział % zabiegu w stosunku do powierzchni obszaru znajdującego się w granicach u.p.u.l.*

uwaga: powierzchnia może się różnić od powierzchni gruntów objętych opracowaniem w danej formie ochrony ze względu na możliwość wykonywania kilku różnych zabiegów na tej samej powierzchni.

Na obszarze Zespołu Przyrodniczo – Krajobrazowego „Park w Reptach i dolina rzeki Dramy”, tak jak w przypadku obszaru Natura 2000, zaprojektowano wszystkie grupy zabiegów gospodarczych. Dominują cięcia pielęgnacyjne, głównie trzebieże późne. Ochronie bioróżnorodności sprzyja zaprojektowany sposób postępowania hodowlanego, otóż zaplanowano rębnie I oraz II co oznacza, że w wyniku struktura gatunkowa, wiekowa i przestrzenna drzewostanów zostanie urozmaicona. Użytkowanie rębne zaprojektowano na powierzchni 2,89 ha, z czego rębnia zupełna została zaplanowana na powierzchni 0,15 ha. Przewaga rębni złożonych, i w efekcie odnowień złożonych, wpłynie pozytywnie na bioróżnorodność tego terenu. W projektach u.p.u.l. nie zaplanowano również wylesień.

Wykonanie zaplanowanych zabiegów na przestrzeni 10 lat nie wpłynie negatywnie na Zespół P-K i jego walory przyrodnicze, kulturowe i krajobrazowe.

Szczegółową ocenę wpływu zadań gospodarczych na poszczególne elementy środowiska zestawiono w tabeli. W prognozie zastosowano skalę oddziaływania określającą wpływ dodatni (+), ujemny (-) lub obojętny (0), przedstawiony w trzystopniowej skali czasu oddziaływania (1: krótkoterminowe, 2: średnioterminowe i 3: długoterminowe).

Tabela Syntetyczne zestawienie przewidywanego wpływu projektu u.p.u.l. na elementy środowiska

Elementy środowiska	Okres oddziaływania *	Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane oddziaływanie na elementy środowiska			Oddziaływanie łączne planowanych czynności***
		Odnowienia	Pielęgnacja drzewostanów	Rębnie (I,II,III, IV)	
Różnorodność biologiczna	1	0	0	0	0
	2	+	0	+	+
	3	+	0	+	+
Ludzie	1	+	+	+	+
	2	+	+	+	+
	3	+	+	+	+
Zwierzęta	1	+	0	0	0
	2	+	0	+	+
	3	+	0	+	+
Rośliny	1	+	0	0	0
	2	+	+	+	+
	3	+	+	+	+
Siedliska N2000	1	0	0	0	0
	2	0	0	0	0
	3	0	0	0	0
Woda	1	+	0	0	+
	2	+	0	0	+
	3	+	0	+	+
Powietrze	1	+	0	0	0
	2	+	0	0	0
	3	+	0	+	+
Powierzchnia ziemi	1	+	0	0	0
	2	+	0	-	0
	3	+	0	0	+
Krajobraz	1	+	0	+	+
	2	+	0	+	+
	3	+	0	+	+
Klimat	1	+	0	0	0
	2	+	0	0	0
	3	+	+	+	+
Zasoby naturalne	1	0	0	0	0
	2	0	+	0	0
	3	+	+	+	+
Zabytki, miejsca cenne, pomniki	1	0	0	0	0
	2	0	0	0	0
	3	0	0	0	0
Dobra materialne	1	+	+	+	+
	2	+	+	+	+
	3	+	+	+	+
Łączna ocena oddziaływania uproszczonych planów urządzenia lasu na środowisko	1	+	+	+	+
	2	+	+	+	+
	3	+	+	+	+

* Okres oddziaływania:

1 - Oddziaływanie krótkoterminowe (oddziaływanie kilkuletnie, maksymalnie do długości 1 okresu gospodarczego)

2 - Oddziaływanie średnioterminowe (oddziaływanie trwające dłużej niż jeden okres gospodarczy, jednak bez trwałego wpływu na dany element środowiska)

3 - Oddziaływanie długoterminowe (oddziaływanie mające względnie trwały wpływ na dany element środowiska)

** Rodzaje planowanych czynności i zadań gospodarczych oraz ich przewidywane oddziaływanie na elementy środowiska:

+ (plus) oddziaływanie dodatnie

0 (zero) oddziaływanie neutralne

- (minus) oddziaływanie negatywne

*** Oddziaływanie łączne planowanych czynności na elementy środowiska nie wynika ze średniej arytmetycznej poszczególnych ocen, lecz stanowi indywidualne podsumowanie zagadnienia przez planistę eksperta.

Wpływ zaplanowanych zabiegów gospodarczych na poszczególne elementy środowiska będzie dodatni. Wszystkie zaplanowane w projekcie u.p.u.l. zabiegi zostały opracowane zgodnie z obowiązującym w tym zakresie prawem, zasadami hodowli lasu (ZHL), instrukcjami oraz zgodnie z obowiązującymi przepisami (ustawa o lasach); dotyczącymi zachowania środowiska w stanie nienaruszonym.

Oddziaływanie na dziko występujące populacje gatunków i chronionych gatunków ptaków oraz ich siedlisk

W ramach prac urzędzeniowych nie zinwentaryzowano stanowisk dziko występujących gatunków, o których mowa w Rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 13 kwietnia 2010 r. (Dz. U. 2010 nr 77 poz. 510).

Zalecenia ochronne, przedstawione w prognozie, mają na celu minimalizowanie ewentualnych negatywnych oddziaływań na gatunki będące przedmiotem zainteresowań Wspólnoty oraz na gatunki chronionych ptaków i ich siedliska. Realizując zadania gospodarcze należy kierować się zasadą trwałości lasu oraz uwzględniać funkcje ochronne. Ważne jest też realizowanie zadań gospodarczych w sposób mało uciążliwy dla ekotopu i biocenozy leśnej. Szczególny nacisk położyć trzeba na poprawienie biologicznej różnorodności lasów, a co za tym idzie zwiększenie ich naturalnej odporności na możliwość powstania szkód biotycznych i abiotycznych. Ten cel można osiągnąć między innymi przez:

- pozostawianie w lasach drzew o imponujących wymiarach,
- nie ingerowanie w zbiorniki, ciekі wodne i tereny źródliskowe, pozostawianie wzdłuż zbiorników, cieków wodnych i na terenach źródliskowych rosnącej tam roślinności drzewiastej; w przypadku powstania wylesienia teren taki należy w krótkim czasie odnowić,
- pozostawianie występujących w lesie naturalnych nieużytków takich jak bagna, mszary, torfowiska, itp. wraz z fauną i florą,
- dostosowanie składu gatunkowego odnowień do lokalnych warunków mikrosiedliskowych,
- zaniechanie, przy realizacji cięć pielęgnacyjnych, stosowania cięć schematycznych; należy tworzyć rozmieszczone nierównomiernie biogrupy drzew stabilizujące drzewostan,
- odnowienia i podsadzenia należy prowadzić pod kątem dostosowania składu gatunkowego młodego pokolenia do potencjalnych możliwości produkcyjnych siedlisk,
- nie prowadzenie melioracji wodnych w sposób grożący wysuszeniem naturalnych terenów podmokłych oraz zniszczeniem występującej tam roślinności,
- zachowanie w stanie nienaruszonym, a w miarę możliwości i posiadanych środków, odtwarzanie oczek wodnych i zbiorników śródleśnych,
- pozostawianie w drzewostanie pewnej ilości drzew spróchniałych i dziuplastych celem zapewnienia miejsc bytowania dla ptaków, nietoperzy oraz entomofauny,

- pozostawianie w drzewostanach pewnej ilości martwego drewna jako ostoi ksyllobiontów o ile nie wpłynie to na pogorszenie stanu sanitarnego i zdrowotnego lasu oraz na wzrost zagrożenia pożarowego,
- prowadzenie prac ścinkowych i zrywkowych przy pokrywie śniegu, przez co minimalizowane są szkody w najniższych warstwach lasu, glebie, a także unika się płoszenia populacji ptaków lęgowych,
- w okresie lęgowym ptaków nie powinno się wycinać drzew na których występują zasiedlone gniazda, a drzew z gniazdami dużymi o średnicy powyżej 25 cm nie usuwać przed naturalnym rozpadem tych gniazd,
- w przypadku stwierdzenia występowania gniazda gatunków ptaków objętych ochroną strefową, należy niezwłocznie poinformować Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska.

W związku z zamieszczeniem powyższych zaleceń w opisie ogólnym projektu u.p.u.l. stwierdza się, że w wyniku realizacji tego planu, zakazy o których mowa w art. 52 ust. 1 pkt. 1-3, 7, 8, 12, 13 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, nie będą naruszane w sposób, który istotnie wpłynąłby na stan zachowania populacji chronionych gatunków i ich siedlisk. Gospodarka leśna prowadzona w myśl tych zapisów nie narusza zakazów: niszczenia nor, ostoi, schronisk, niszczenia jaj, form młodocianych oraz umyślnego płoszenia i niepokojenia gatunków.

Działania mające na celu minimalizację ewentualnego negatywnego wpływu projektu u.p.u.l. na środowisko

Wszystkie zadania gospodarcze zaplanowane w uproszczonym planie urządzenia lasu zaplanowano zgodnie z obowiązującym prawem (Ustawa o lasach, Ustawa o ochronie przyrody), instrukcjami (ZHL, IUL) oraz rozporządzeniami. Prowadzenie prac leśnych powinno zapewnić ochronę wszystkich elementów środowiska, w tym cennych gatunków roślin, zwierząt i grzybów oraz ich siedlisk. Wymaga to uszczegółowienia oraz wskazania działań i kierunków minimalizujących negatywny wpływ zaplanowanych zabiegów gospodarczych. W opisach ogólnych projektu u.p.u.l. w rozdziale dotyczącym ochrony lasu, zamieszczono zalecenia realizowania zadań gospodarczych „w sposób mało uciążliwy dla ekotopu i biocenozy leśnej”. Dodatkowo zamieszczono zapisy spełniające wymogi określone przepisami związanymi z ochroną przyrody, m.in. pozostawianie w drzewostanie pewnej ilości drzew spróchniałych i dziuplastych, celem zapewnienia miejsc bytowania dla ptaków oraz entomofauny. Skutki realizacji zapisów zawartych w projekcie u.p.u.l. na środowisko będzie można określić dopiero po skonfrontowaniu danych z obecnego uproszczonego planu z danymi z inwentaryzacji lasu pozyskanymi przy sporządzaniu następnego uproszczonego planu.

Zwraca się uwagę na konieczność realizacji zadań gospodarczych w sposób jak najmniej uciążliwy dla siedlisk przyrodniczych i gatunków, zgodnie z zasadą trwałości lasu oraz uwzględnieniem funkcji ochronnych lasu. Należy położyć nacisk na utrzymanie wszystkich funkcji spełnianych przez las oraz poprawie różnorodności biologicznej w lasach, w tym zwiększenia odporności lasów na szkody biotyczne i abiotyczne. Można to osiągnąć poprzez:

- pozostawienie w lasach drzew o wymiarach pomnikowych,
- pozostawienie drzew martwych, zamierających i dziuplastych o ile nie stwarzają one zagrożenia przy pracach leśnych oraz dla osób poruszających się po wyznaczonych szlakach turystycznych (pozostawienie martwego drewna zapewni miejsca bytowania ptaków, nietoperzy oraz entomofauny),
- nie ingerowanie w zbiorniki, ciekі wodne i tereny źródliskowe oraz pozostawienie wzdłuż nich roślinności drzewiastej (w przypadku powstania wylesienia teren taki należy w krótkim czasie odnowić),
- pozostawienie występujące w lesie naturalnych nieużytków takich jak bagna, mszary, torfowiska itp.,

- planowanie prac związanych z pozyskaniem drewna i jego zrywką, w miejscach występowania roślin chronionych lub rzadkich w taki sposób aby unikać dużych zniszczeń runa, ściółki i gleby,
- dostosowanie składów gatunkowych do lokalnych warunków mikrosiedliskowych (dotyczy to także odnowień i podsadzeń),
- zaniechania, przy realizacji cięć pielęgnacyjnych, stosowania cięć schematycznych, należy tworzyć nierównomiernie rozmieszczone biogrupy stabilizujące drzewostan,
- nie prowadzenia melioracji wodnych w sposób grożący wysuszeniem naturalnych terenów podmokłych oraz zniszczeniem występującej tam roślinności,
- zachowania w stanie nienaruszonym oczek wodne i zbiorników śródleśnych,
- stosowania specjalistycznych sposobów przygotowania gleby na siedliskach wilgotnych lub o kamienistym podłożu,
- preferowania naturalnego odnowienia poprzez ochronę powstających nalotów i podrostów,
- unikania kaleczenia lub niszczenia młodego pokolenia podczas ścinki i zrywki drewna,
- prowadzenia prac ścinki i zrywki drewna przy pokrywie śniegu w celu minimalizacji szkód,
- prowadzenia prac zrywkowych wyznaczonymi szlakami zrywkowymi, których przebieg powinien omijać miejsca przyrodniczo wrażliwe (np. potoki),
- nie planowania budowy nowych rowów melioracyjnych oraz nowych dróg, które zagrażałyby gatunkom i ich siedliskom,
- wykonania zabiegów w młodnikach i stożkach odnowieniowych w okresie zimy i wczesnej wiosny (do połowy kwietnia) w celu ograniczenia ewentualnych negatywnych oddziaływań,
- przeprowadzenia przed przystąpieniem do prac leśnych oględzin w celu sprawdzenia występowania gatunków chronionych (uwzględnić należy gniazda, nory, legowiska itp.), następnie po przeprowadzeniu analizy wpływu projektowanego zabiegu w stosunku do gatunku chronionego zabieg wykonać w całości, w części, w innym terminie lub całkowicie z niego zrezygnować,
- w okresie lęgowym ptaków nie należy wycinać drzew na których w przypadku stwierdzenia występowania gniazda gatunków ptaków objętych ochroną strefową należy niezwłocznie poinformować regionalnego dyrektora ochrony środowiska.

Korytarze ekologiczne

W granicach województwa śląskiego znajduje się 7 obszarów węzłowych i 8 korytarzy ekologicznych wyznaczonych w ramach ECONET-u. W granicach powiatu tarnogórskiego znajduje się korytarz ekologiczny w randze krajowej: 51k Mała Panew.

Zgodnie z danymi zamieszczonymi na geoportalu Centrum Dziedzictwa Przyrody Górnego Śląska (www.mapy.orsip.pl) grunty objęte projektami uproszczonych planów urządzenia lasu znajdują się w zasięgu ponadregionalnego korytarza ekologicznego dla ptaków „Lasy Lublinieckie” oraz w zasięgu korytarzy regionalnych dla ptaków: „Lasy Lublinieckie – Jura Krakowsko-Częstochowska” oraz „Lasy Lublinieckie- Dolina Przemszy”. Obszar objęty opracowaniem znajduje się również w zasięgu wyznaczonych korytarzy teriologicznych, w skład których wchodzi:

- „obszary węzłowe”, tj. siedliska występowania populacji gatunków dużych ssaków leśnych oraz obszary o sprzyjających uwarunkowaniach przyrodniczych, mogących potencjalnie stanowić siedliska bytowania,
- „korytarze migracyjne” - struktury liniowe umożliwiające przemieszczanie się osobników populacji pomiędzy siedliskami „obszarami węzłowymi”.

Sieć tą wyznaczono w rozbiciu na ssaki drapieżne oraz duże ssaki kopytne. Są one w znacznej mierze zbieżne. Tak jak w przypadku korytarzy ekologicznych dla ptaków, także dla ssaków obszarem węzłowym są „Lasy Lublinieckie” wraz z korytarzami łączącymi „Lasy Lublinieckie” z „Lasami Siewierskimi” oraz z „Lasami Rudzkimi”.

W obrębie wymienionych wyżej korytarzy ekologicznych znajduje się większość gruntów objętych projektami uproszczonych planów urządzenia lasu za wyjątkiem części gminy Zbrosławice, południowej części gminy Tarnowskie Góry oraz większości gminy Ożarówice (bez północnej części).

W lasach znajdujących się w granicach wyznaczonych korytarzy oraz obszarów węzłowych zaprojektowano szereg zabiegów gospodarczych mających przede wszystkim na celu zachowanie trwałości lasu na powierzchni oraz, w miarę potrzeby, zwiększenie różnorodności biologicznej poprzez dostosowanie składów gatunkowych drzewostanów do optymalnych dla danego typu siedliskowego lasu.

Korytarz ekologiczny o randze krajowej „Lasy Lublinieckie”:

Zaprojektowane zabiegi obejmują głównie zabiegi pielęgnacyjne, ale także użytkowanie rębne drzewostanów. Zaprojektowano wszystkie rodzaje rębni – od zupełnych po gniazdowe – w zależności od aktualnych potrzeb gospodarczych drzewostanów i w rozróżnieniu według siedlisk. Zaprojektowane rębnie zupełne będą wykonywane na małych powierzchniach, wyłącznie na siedliskach borowych. Wraz z użytkowaniem rębnym zaplanowano odnowienie powierzchni, tak więc działania te nie będą powodowały fragmentacji siedlisk, a tym samym nie wpłyną negatywnie na spójność korytarzy ekologicznych.

Korytarz spójności obszarów chronionych M11 „Mała Panew”:

Zaprojektowane zadania obejmują głównie zabiegi z zakresu pielęgnacji drzewostanów – są to przede wszystkim trzebieże późne. Zaplanowano także na tym terenie użytkowanie rębne – głównie rębnie gniazdowe (Rb III) oraz rębnie zupełne (Rb I), w mniejszym stopniu – rębnie częściowe (Rb II). Rębnie te zaprojektowano na stosunkowo małych powierzchniach, przy czym rębnie zupełne – wyłącznie na siedliskach borowych. Z użytkowaniem rębnym związane jest odnowienie powierzchni, tak więc zadania te nie będą powodowały fragmentacji siedlisk, a tym samym nie wpłyną negatywnie na spójność korytarzy ekologicznych.

Analizując wpływ realizacji zapisów UPUL na elementy środowiska stwierdzono co następuje:

- Na podstawie analizy tabeli zawierającej długoterminowe cele hodowlane, czyli strukturę gatunkową przyszłych drzewostanów, można stwierdzić, że docelowe składy gatunkowe w zakresie gatunków głównych odpowiadają zaproponowanym przez J.M. Matuszkiewicza (2007) regionalnym optymalnym składom gatunkowym drzewostanów w odpowiednich typach siedliskowych lasu i zbiorowiskach roślinnych.
- Nie stwierdzono aby działania zaprojektowane w projekcie u.p.u.l. miały negatywny wpływ na siedliska przyrodnicze, rośliny i zwierzęta w obszarze Natura 2000 PLH240003 Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie oraz w bezpośrednim ich sąsiedztwie.
- Stwierdzono brak negatywnego oddziaływania zapisów u.p.u.l. na ludzi, natomiast realizacja części zapisów u.p.u.l. może nieznacznie negatywnie wpłynąć na populacje niektórych gatunków roślin i zwierząt. W Prognozie zamieszczono zalecenia istotnie minimalizujące ten wpływ. Wymieniono między innymi takie zalecenia jak: minimalizowanie negatywnego oddziaływania zrywki drewna na stanowiska gatunków chronionych.
- Oddziaływanie na różnorodność biologiczną, w tym na rośliny i zwierzęta. W projekcie u.p.u.l. ujęto zapisy pozwalające zminimalizować ryzyko obniżenia różnorodności biologicznej poprzez stosowanie właściwych, zbliżonych

do naturalnych składów gatunkowych, pozostawianie drzew o nietypowych cechach, pozostawianie martwego drewna, ochronę stanowisk i siedlisk gatunków.

- Oddziaływanie na wodę - ustalenia projektu u.p.u.l. nie wpływają negatywnie na wody znajdujące się na terenie objętym opracowaniem.

- Oddziaływanie na powietrze. Nie stwierdzono negatywnego wpływu zapisów u.p.u.l. na powietrze atmosferyczne, głównie ze względu na sam charakter gospodarki leśnej.

- Stwierdzono możliwe pośrednie niekorzystne oddziaływanie zapisów u.p.u.l. na powierzchnię ziemi. Związane jest to z wykonywaniem zrywki i transportu drewna. W uproszczonym planie urządzenia lasu zawarto zapisy pozwalające zredukować niekorzystne oddziaływanie, takie jak wyznaczanie sieci szlaków zrywkowych, na których koncentruje się ruch pojazdów.

- Postrzeganie krajobrazu jest rzeczą bardzo subiektywną, w związku z tym większość zmian w środowisku, jakie powstają w efekcie realizacji projektu, może być oceniana w różny sposób. Według autora u.p.u.l. nie wpływa negatywnie na krajobraz.

- Oceniono, że u.p.u.l. neutralnie wpływa na klimat. Las w widoczny sposób łagodzi warunki klimatyczne, a Uproszczony Plan gwarantuje nie tylko zachowanie, ale również powiększanie się zasobów drzewnych, co zwiększy asymilację dwutlenku węgla z atmosfery.

- Oddziaływanie na zasoby naturalne. Głównym celem planowania urządzeniowego jest zapewnienie trwałości i ciągłości użytkowania zasobów przyrodniczych, głównie odnawialnego surowca, jakim jest drewno. Realizacja u.p.u.l. spowoduje wzrost zasobów drewna, co należy uznać za aspekt pozytywny.

- Nie stwierdzono negatywnego oddziaływania na zabytki i dobra kultury materialnej oraz turystykę.

- Podsumowując „Uprozczone Plany Urządzenia Lasu dla lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa należących do osób fizycznych i wspólnot gruntowych na lata 2019-2028” nie wpływają negatywnie na środowisko, w tym również na cele i przedmioty ochrony oraz integralność obszaru Natura 2000.

4. Udział Społeczeństwa

Projekt Uprozczonego Planu Urządzenia Lasu został wyłożony do publicznego wglądu na okres 60 dni w siedzibach Urzędów Gmin i Miast znajdujących się na terenie powiatu tarnogórskiego, Właściciele lasów zostali poinformowani pisemnie o terminie wyłożenia projektów planów oraz o okresie 30 dni od daty wyłożenia, w czasie którego właściciele mogli wnosić zastrzeżenia i wnioski do projektów UPUL.

W trakcie wyłożenia wpłynął 1 wniosek, który zostały rozpatrzone, a następnie w całości uwzględniony w drodze decyzji Starosty Powiatowego w Tarnowskich Górach.

Zgodnie z art. 54 ustawy z dn. 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku (...) (Dz.U. z 2018 r., poz. 2081), w terminie od 30.11.2018r. do 21.12.2018r. (22 dni), w siedzibie Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach przy ul. Karłuszowiec 5, wyłożono uproszczone plany urządzenia lasu wraz z prognozą oddziaływania na środowisko uproszczonych planów urządzenia lasów. Termin wyłożenia dokumentu został podany do publicznej wiadomości na tablicy ogłoszeń Starostwa Powiatowego w Tarnowskich Górach oraz Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Tarnogórskiego. W trakcie wyłożenia dokumentu nie wpłynęły żadne zastrzeżenia i wnioski.

5. Opinie właściwych organów

W trakcie opracowywania projektów Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów, w związku z procedurą przeprowadzenia strategicznej oceny oddziaływania na środowisko UPUL, wystąpiono do organów opiniujących: Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach z wnioskiem o uzgodnienie zakresu i stopnia szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko przedmiotowych planów, zgodnie z art. 51 i art. 52 ustawy z dn. 3.10.2008 o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2018 r., poz.2081).

W odpowiedzi otrzymano pisma: z Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Katowicach z dn. 29.10.2018r. WPN.410.6.2018.AJ1 oraz Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach z dn. 12.10.2018r. NS-NZ.042.132.2018, uzgadniające zakres szczegółowości Prognozy oddziaływania na środowisko do UPUL.

Zgodnie z ustaleniami wynikającymi z przyjętego zakresu i stopnia szczegółowości wykonano Prognozę oddziaływania na środowisko do przedmiotowych planów, a następnie wysłano do zaopiniowania projekty uproszczonych planów urządzenia lasu lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do ww. organów opiniujących.

Projekty Uproszczonych Planów Urządzenia Lasów wraz z Prognozą oddziaływania na środowisko, zostały zaopiniowane pozytywnie bez zastrzeżeń pod względem wymagań higienicznych i zdrowotnych przez Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w Katowicach na podstawie pisma z dn. 16.11.2018r. NS-NZ.042.156.2018. Projekty te uzyskały pozytywną opinię Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Katowicach na podstawie pisma z dnia 29.11.2018 r. WPN.410.6.2018.AJ1.2 z uwagą o uzupełnienie Prognozy o:

- wynik analiz oddziaływania zaproponowanych w projekcie Planów prac leśnych na siedlisko przyrodnicze – murawy galmanowe *Violetalia calamminariae* (kod natura 6130) oraz odniesienie się do kwestii korytarzy ekologicznych „Lasy Lublinieckie i „Mała Panew”;

- wprowadzenie komentarza co do położenia urządzonych terenów względem obszaru Natura 200 Dolina „Małej Panwi”.

Powyższe uwagi zostały uwzględnione i poprawione w Prognozie oddziaływania na środowisko.

Uprozczone Plany Urządzenia Lasu zostały również przedłożone i zaopiniowane przez właściwych Nadleśniczych Nadleśnictw na podstawie pism Nadleśnictwa:

Koszęcin z dnia 05.11.2018 r.

Zawadzkie z dnia 02.11.2018 r.

Siewierz z dnia 05.11.2018 r.

Świerklaniec z dnia 05.11.2018 r.

oraz Brynek opinia pozytywna odebrano dokumentację dnia 04.10.2018 r.

Uzgodniono także projekty Uproszczonych Planów Urządzenia Lasu z Komendantem Wojewódzkiej Państwowej Straży Pożarnej w Katowicach otrzymując uzgodnienie z dnia 30.11.2018 r.

6. Wyniki postępowania dotyczące transgranicznego oddziaływania na środowisko, jeśli zostały przeprowadzone

Biorąc pod uwagę położenie geograficzne terenów ujętych projektem u.p.u.l. oraz rozmiar i charakter prac zaprojektowanych w u.p.u.l. nie przewiduje się oddziaływania o charakterze transgranicznym. Wg konwencji z Espoo (Załącznik I Konwencji pkt 17) „wyrąb lasu na dużych powierzchniach” jest oddziaływaniem transgranicznym, w u.p.u.l. nie zaplanowano zrębów o łącznej powierzchni przekraczającej 4 ha, tak więc i z tego punktu widzenia nie przewiduje się transgranicznego oddziaływania uproszczonego planu urządzenia lasu na środowisko.

7. Propozycje dotyczące metod i częstotliwości przeprowadzania monitoringu skutków realizacji postanowień dokumentu

Nadzór nad gospodarką leśną na gruntach objętych projektem u.p.u.l. na terenie powiatu tarnogórskiego jest sprawowany przez:

- Nadleśnictwo Świerklaniec – w swoim zasięgu administracyjnym oraz w zasięgu Nadleśnictwa Siewierz, tj. w gminach: Kalety (na części), Świerklaniec, Miasteczko Śląskie, Tarnowskie Góry (na części) oraz Tworóg (obręb ewidencyjny Mikołeska),
- Nadleśnictwo Koszęcin - w swoim zasięgu administracyjnym, tj. w gminie Kalety (na części),
- Starostwo Powiatowe – gminy: Radzionków, Tworóg (bez Mikołeski), Krupski Młyn, Tarnowskie Góry (na części), Zbrostawice.

Ochroną i zarządzaniem obszarami Natura 2000 i innymi formami ochrony przyrody, na zasadach i w zakresie określonym ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, zajmuje się Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Katowicach.

Zaleca się okresową ocenę skutków zadań gospodarczych zawartych w uproszczonym planie urządzenia lasu z zakresu ochrony przyrody w obszarach Natura 2000. Dla obszaru Natura 2000 PLH240003 Podziemia Tarnogórsko - Bytomskie zaleca się prowadzenie monitoringu zgodnie z zalecanym w Planie Zadań Ochronnych.

Zaleca się przeprowadzenie analizy skutków realizacji postanowień projektu u.p.u.l. Staroście Tarnogórskiemu z częstotliwością 5 lat. Analiza powinna mieć formę raportu umieszczanego w Biuletynie Informacji Publicznej Starostwa Tarnowskie Góry. W raporcie należy umieścić następujące informacje:

- stan lasów po pięcioletnim i dziesięcioletnim okresie obowiązywania u.p.u.l., uwzględniający zmiany w wielkości zasobów drzewnych na 1 ha i całej powierzchni oraz wykonanie zadań z zakresu hodowli lasu w hektarach,
- stopień przestrzegania zaleceń ochronnych zawartych w opisie ogólnym u.p.u.l.,
- ewentualne przypadki negatywnego oddziaływania ustaleń u.p.u.l. na środowisko,
- monitoring powierzchni lasów według rzeczywistych składów gatunkowych.

Zaleca się wykonanie ponownej kontroli, po przeprowadzeniu kontroli w okresie 2 – letnim, która sprawdzi realizację zaleceń poprzedniej kontroli.

Wskazane jest również przeprowadzenie analizy skutków realizacji zadań gospodarczych przy następnej rewizji Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu. Analiza skutków realizacji planu powinna zawierać ocenę porównawczą prowadzonych działań dotyczących środowiska przyrodniczego omawianych obszarów leśnych i włączyć ją w ogół czynności mających na celu monitorowanie skutków realizacji postanowień Planu.

z up. Starosty
CZŁONEK ZARZĄDU
Krzysztof Łoziński